

Sõmeru lasteaed
Pääsusilm sai lustakaid
kingitusi Loe lk 4

VIII aastakäik RAKVERE VALLA AJALEHT

Juuni 2025 • Nr 6 (90)

XII Maaelufestival pani Sõmeru taas rõkkama

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

31. mail oli taas põhjust sammud Sõmerule seada, sest toimus järjekordne festival.

Täname südamest kõiki, kes andsid oma panuse meie valla tänavuse XII Maaelufestivali õnnestumisse!

Suur aitäh esinejatele, töötubade läbiviijatele, kauplejatele, vabatahtlikele, koostööpartneritele

ja kõigile külastele – just teie abiga kujunes festivalist rõõmus, sisukas ja meeldejääv päev, mis tõi kokku inimesed lähedalt ja kaugemalt. Igähe panus – suur või väike – aitas luua sooja ja innustava õhkkonna, kus kohtusid teadmised, kogemused ja koostöö.

Aitäh kõigile, kes panustasid meie laadaloteriisse! Teie abiga õnnestus teha killuke head meie valla Näpi kooli toetuseks. „Me ei pea tegema suuri asju, vaid väikesi, kuid suu-

re armastusega...” /Ema Teresa/

Suur tänu ka toetajatele ja korraldusmeeskonnale – ilma teie panuseta ei oleks see sündmus olnud võimalik. Koos suutsime taas tõestada, et elu maal on täis võimalusi, inspiratsiooni ja tugevat kogukonnatunnet. Sellised hetked tuletavad meelde, kui tugev ja tegus on meie kogukond ja kui palju meil on maal elades üksteisele pakkuda.

Kohtumiseni järgmisel aastal!

FOTOD: JANEK LAANEMÄE

XII MAAELUFESTIVLI LAADALOTERII SPONSORID

♥ Südamlük tänu meie toetajatele!

Grossi
TOIDUKAUBAD

Pille Tooming

Heidelberg
Materials

BMF
WWW.BMF.EE

Sõmeru
MÖÖBEL

POHJAKESKUS

Partnerid

Iisaka talu

Wau
maitseid!

SPRAY
TATTOO

SÕMERU
NOORTEKESKUS

Rattabaas
Lol 13. Rattabaas

Natalja Serdjuk

TPKangad

Mari Keraamika ja Käsitöö

RAKVERE VALD

Sõmeru
MÖÖBEL

Sõmeru
MÖÖBEL

Tule vabatahtlikuks seltsiliseks!

Otsime vabatahtlikke seltsilisi Rakvere valla eakatele, kes on 65+ vanuses!

Meie seas on palju inimesi, kes on jäänud koju. Aina vähem on kontakti lähedastega, kellel ei ole aega või kes käivad tööl. Ka lapsed ja lapselapsed elavad tihti kaugel ning ei ole võimalik ka parema tahtmise korral vanemate või vanavanemate juures käia. Seetõttu jääb lahendamata nii mõnigi elementaarne mure – soov suhelda, arutleda elu üle, jagada elukogemust, minna mõnikord jalutama, poodi või üritustele. Üksildus mõjutab meie tervist. See on püsiv emotsioon, et midagi on puudu. Tule vabatahtlikuks seltsiliseks ning aita täita tühimik, mis on nii mõnegi eaka hinges.

Rakvere vald on liitunud Vabatahtlike Seltsiliste liikumisega. Täpsemalt saab lugeda Vabatahtlike Seltsiliste kodulehelt seltsilised.ee

Selleks, et hakata vabatahtlikuks seltsiliseks Rakvere valla eakale, võta ühendust kontaktisiku Helve Arujaga telefonil 509 8255 või e-postil helve.aruja@gmail.com

Kuldpulmapaare oodatakse endast teada andma

Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (VIROL) koostöös Rakvere kristlike kogudustega korraldab taas vastuvõtu Lääne-Virumaa väarikatele abielupaaridele ja kutsutavate inimestest, kellel on käesoleval aastal täitunud või täitumas 50, 55, 60, 65 jne abieluaastat. „See kaunis traditsioon annab meile võimaluse avaldada austust ja tänu paaridele, kes on oma eluteel üheskoos käinud juba pool sajandit või kauemgi. Kutsume pereleikmeid ja sõpru kaasa aitama, et väarikad kuldpulmapaariid saaksid sellest erilisest sündmusest osa” sõnas VIROLi tegevjuht Monika Ehand.

VIROL ootab lähedaste ja sõprade e-kirju või telefonikõnesid hiljemalt 10. augustiks, registreerimaks austamissündmusele oma tänavu väarikat pulma-aastapäeva tähistavaid vanemaid, vanavanemaid, teisi lähedasi. Infot oodatakse kas e-postil kutse@virol.ee või tel 5911 1184. Lääne-Viru maakonnas toimub austamissündmus juba 14. korda ning leiab aset reedel, 5. septembril kell 13 Rakvere Kolmainu kirikus.

Oodatud on ettepanekud Rakvere valla arengukavade muutmiseks või täiendamiseks

Rakvere vallavalitsus algatas 19.02.2025 valla arengukava 2019-2035, Rakvere valla teede arengukava 2019-2035 üle vaatamise ja eelarvestrateegia 2026-2029 koostamise protsessi. Omavalitsuse arengukava on alusdokument, mille põhjal kujundatakse eelarvestrateegia ja iga-aastased eelarved. Arengukava ja eelarvestrateegia panevad paika omavalitsuse arengu põhisuunad.

Rakvere vallavolikogu suunas oma 28.05.2025 otsusega avalikule väljapanekule Rakvere valla arengukava 2019-2035, Rakvere valla teede arengukava 2019-2035, eelarvestrateegia 2026-2029 eelnõud. Avalik väljapanek toimub valla veebileheküljel <https://www.rakverevald.ee/ettepanek-arengukava-muutmiseks-voi-taiendamiseks> ja paberkandjal Rakvere valla raamatukogudes (Sõmerul, Uhtnas, Lepnal) kuni 21.07.2025.

Avaliku väljapaneku kestel on igalühel õigus esitada eelnõu kohta ettepanekuid (vastavasisulisel ettepanekute vormil) kas iseteeninduskeskkonnas, digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressil vallavalitsus@rakverevald.ee või paberkandjal allkirjastatuna aadressile Kooli 2, Sõmeru alevik, Lääne-Virumaa 44305.

Esitatud ettepanekute avalik arutelu toimub **28.07 kell 18** Rakvere vallavalitsuses.

Päev täis inspiratsiooni

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

4. mail toimus keskusehoones MTÜde inspiratsiooniaasta päev, mille eesmärgiks oli pakkuda mittetulundusühingute ja kogukondade esindajatele motivatsiooni, uusi teadmisi, võrgustike loomise võimalusi ja praktilisi ideid oma tegevuste arendamiseks. Inspiratsiooniaasta päeval oli võimalus kogeda ühise eesmärgi nimel tegutsevate inimeste toetust, jagada kogemusi ja saada innustust tulevikuks.

Külla olime kutsunud Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu vabaühenduste konsultandi ja kohaliku omaalgatuse programmi menetleja Liisa Lotta Mummi, kes tutvustas ennast ja oma tegevusi ning andis teada, kuidas tema saab toetada ja nõustada MTÜde tegevust. Ühiseks arutelu teemaks oli lisarahastuse teenimise ja leidmise võimalused ning uutest väljakutsetest teenuste arendamine. MTÜde omafinantseeringu leidmine võib tunduda keeruline, aga tegelikult on võimalusi mitmeid. Liisa Lotta Mumm tõi lauale teemakaardid, kuidas

Sündmuse disainimise protsess.

FOTO: SIIRI SAARMETS

omaosaluse katmiseks saab tulu teenida, näiteks teenuste pakkumise, piletimüügi, toodete arendamise või sponsoreid kaudu. Samuti võib abi olla ruumide või varustuse rendist, koolituste korraldamisest või sotsiaalse ettevõtluse arendamisest. Oluline koht on ka liikmemaksudel ja annetustel, mis aitavad kogukonna toel tegevusi ellu viia. Nutikad lahendused aitavad hoida MTÜ tegevuse jätkusuutliku ja loovana.

Teiseks teemaks tutvustas abivallavanem Siiri Kohver Rakvere valla kaasavat eelarvet, võimalust, mille abil saavad inimesed omavalitsuse tegevust mõjutada igal aastal ja täita sellega lünki, mis valla arengu kavandamisel paratamatult tekivad.

Kaasav eelarve suurendab elanike teadlikkust sellest, kuidas omavalitsus toimib, annab omavalitsusele tagasisidet elanike soovide ja vajadustest, suurendab kodanikuaktiivsust, paneb elanikud ühiselt mõtlema ja tegutsema, suurendades sidusust ja kogukonnatunnet.

Kaasav eelarve annab kogukonnale võimaluse osaleda valla eelarves kaasavaks eelarveks ettenähtud vahendite kasutusotstarbe määramisel.

Sel aastal laekus kogukonnadest viis toredat ideed, millest neli läheb hääletusele ja üks idee teostatakse jooksvatest kuludest. Veel kutsus abivallavanem Siiri kõiki üles esitama ideid ja mõtteid valla arengukava täiendamiseks.

Päeva lõpetuseks tutvustas kultuurinõunik Siiri Saarmets valla kultuurivaldkonna tegevusi ja kutsus kogukondi aktiivselt oma askeldamisi kajastama ja infot vahendama valla kõikides meediakanalites. Ühise tegevusena disainisime sündmust ning grupitööna valmisid uued ideed, milliseid üritusi võiks korraldada kogukonnas või vallas. Disainiprotsess aitab paremini mõista sihtrühma vajadusi, leida loovaid lahendusi ja kujundada sündmus, mis on mõjus, meeldejääv ja tõeliselt väärtuslik. Tulemuseks on sujuv korraldus ja inspireeriv päev, mis toetab MTÜ-de koostööd ja arengut.

Tagasiside osalejatelt oli väga positiivne ja sooviti edaspidigi selliseid kokkusaamisi.

Vallavalitsus ja volikogu külastasid Võru valla ametivendi

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

Võru vald on omavalitsusüksus, mis moodustati 2017. aastal viie valla – Lasva, Orava, Sõmerpalu, Vastseliina ja Võru – ühine misel. Valla pindala on 952 km² ning see hõlmab 182 küla ja mitmeid alevikke, elanike arv 01.01.2025 seisuga oli 10 696. Valla halduskeskus on Võru linn, mis ise ei kuulu valla koosseisu. Sarnaselt Rakvere vallale on Võru rõngasvallana ümber linna.

Vallavalitsuses tegid vallavanem Kalmer Puusepp ja volikogu esimees Georg Ruuda ülevaate vallast, allasutustest, nende tegemistest ja kogukondadest, seejärel mindi ühisele ringsõidule. Kuna Võru valla majandus põhineb peamiselt töötleva tööstusel, eriti puidutöötlemisel, oli meil võimalus külastada valla suurimat puidutöötet AS Barrus, mis on Eesti juhtiv puidutööstusettevõtte ning asub Verijärve külas. Ettevõtte tootmisjuht tegi meile

Ühispilt Võru vallamaja trepil.

FOTO: SIIRI SAARMETS

ringkäigu tootmises ning tutvustas Barruse missiooni ja visiooni.

Ettevõtte asutati 1993. aastal ning on spetsialiseerunud sõrmjätkatud ja liimpuidustkomponentide tootmisele, mida kasutatakse peamiselt akende, uste ja treppide valmistamisel. Barrus toodab aastas üle 115 000 m³ kvaliteetset tiserliimpuitu, moodustades umbes 20% kogu Eesti liimpuidutootangust. Barruses töötab üle 250 inimese, muutes selle üheks suurimaks töoandjaks mitte ainult vallas, vaid kogu Võrumaal. Ettevõtte panustab aktiivselt kohaliku kogukonna arengusse, toetades sporti,

kultuuri ja keskkonnaprojekte. Näiteks istutatakse igal aastal 10 000 puud Võrumaa metsadesse.

Teine huvipakkuv külastuskoht oli värskest valminud Sõmerpalu lasteaed. Võru valla lasteaia Lõunapärlid Sõmerpalu maja on Võru vallas asuv kaasaegne ja lapsesõbralik haridusasutus, mille uus hoone avati pidulikult 28. mail 2024. Uue lasteaiahoone ehitust alustati 2023. aasta aprillis, pärast vana, 1971. aastal ehitatud hoone lammutamist. Projekti kogumaksumus oli umbes 4,3 miljonit eurot, millest osa rahastati riiklikest ja Euroopa Liidu toetusmeetmetest.

Lasteaias on neli rühma: kolm aiarühma ja üks sõimerühm. Uues hoones on olemas muusika-, loovuse ja tunnetustuba, suur saal ning igale rühmale eraldi magamistuba. Õueala oli inspireeriv, kus oli palju mitmekesiseid ja põnevaid mänguvõimalusi, sealhulgas ministaadion, labürint, tasakaalurada, kasvuhoone ja erinevad mänguväljakud. Väga ilus ajakohane ja lapsesõbralik keskkond väikese inimese arenemiseks ja majas töötava personali tööõnneks. Veel oli võimalus meil külastada Vastseliina gümnaasiumi, noortekeskust ja uisuväljakut.

Üheks turismiobjektiks Võru vallas on Vastseliina Piiskoplinnuse külastuskeskus. Sealsete giidide juhatusel tutvusime keskaja teemalise väljapanekuga. Palverännamajas saime uudistada ja tutvuda kõige sellega, mis oli seotud kesk-aegsete palverändurite ja palverännakutega. Suvel tasub kindlasti minna Eestimaa avastama ja miks mitte külastada Võrumaad, Võru valda ja Vastseliina külastuskeskust.

Rakvere Valla Sõnumid

RAKVERE VALLAVALITSUS
Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 5300 7650
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevallasonumid@gmail.com
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autoriõiguste seadusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

Kuldsete Tammede mõttekohvik: elutarkus, mida eakad soovitaksid noortele

IRINA VASSILJEVA
Uhtna Hooldekodu
sotsiaaltöötaja

Igal kuul kogunevad Uhtna hooldekodu elanikud Kuldsete Tammede mõttekohvikusse, kus jagatakse mõtteid, mälestusi ja arutatakse elu suurte teemade üle. Aprillikuu mõttekohviku teema oli eriti puudutav „Millist soovitus või nõuannet annaksin noortele?“. Tekkis vaikne, aga sisutihe vestlusring, millest võrsusid ausad, südamest tulnud sõnad – mitte manitsused, vaid elu kogenud inimeste selged, soojad ja mõtlemapanevad mõtted.

Kuna hetkel on aktuaalne teema julgeolek, siis kõlama jäi kodumaa-armastuse tähtsus. „Kodumaa armastus peab olema, see viib meie kaitsetahe edasi,“ ütles üks proua rahulikult toonil, kuid tema hää kandis endas kindlat veendumust. Kodumaa-armastus ei olnud tema jaoks pelgalt tunne, vaid elu jooksul kinnistunud väärtus. „Õppimistel hoidke püsivat tahet ja säilitage kodumaa armastust, olenemata pai-

gast, kus te parasjagu viibite,“ lisas teine.

Kohe on kooliaasta lõpp ja palju kõneainet pakkus ka hariduse roll. Hooldealused tõdesid, et teadmised ja õppimine on parim pagas, millega noor saab eluteele astuda. „Et kui õppida, siis vähemalt kõrgharidust ja mõelge korralikult läbi, mis ametit tahate pidada,“ soovitati ühiselt. Üks härra ütles otsekoheaselt: „Ärge korjake raha, vaid kõrgharidust.“ See mõte pälvis kohe palju noogutusi – elukogemusest sündinud uskumus, et haridus on investeering, mitte pelgalt formaalsus. Kohviku arutelu puudutas ka eluhoiaku olulisust. „Ela ausat elu,“ kõlas lihtsalt ja kindlalt. „Tööd tuleb teha armastusega,“ ütles proua, kelle pilk eksles justkui mälestustes oma tööaastatest. „Tööta, katseta ja siis otsusta, kas see on sinu kutse,“ soovitas härra. Need nõuanded ei räägi ainult karjäärist, vaid ka rahulolust ja südamelähedase elu leidmisest.

Mitmed märkused olid seotud eneseleidmise ja kutsumuse teemadega.

Mõttekohvi.

FOTO: IRINA VASSILJEVA

„Leidke oma elus see, mida teile ka vabal ajal meeldib teha ja tehke sellest elutöö,“ kõlas nõuanne, mis rõhutas hingerahu ja kirge, mitte vaid kohustusi. „Ela õiget elu, et vanaduses ei kahetseks miskit,“ ütles üks elanik kindlal toonil, tema sõnades oli sügav kaal, sest paljud olid sellega nõus. Mõttekohviku lõpuks kõlas veel mitmeid südamesse minevaid mõtteid. „Austa ja hoia oma vanemaid, nad ei ole igavesed,“ ütles keegi ja hetkeks jäi ruum vaikseks. „Hoidke kodumaalaulud

hingele lähedal,“ meenutati, ja lõpuks kõlas ka üks tõsi-meelne üleskutse: „Tõstke iivet, see on meie tulevik!“

Kuldsete Tammede mõttekohvik ei ole lihtsalt arutelu – see on elutarkuse hetkepilt, kogemuste kaleidoskoop, mille väärtus seisneb just lihtsates, ausates sõnades. Need mõtted võiksid kõlada igas koolis, kodus ja noorte seas – et me ei unustaks, mida tähendavad juured, püsivus ja südamest elatud elu.

Imeline kokkusaamine Ubja külakeskuses

LEANA SEMJONOV
Ubja külakeskuse
perenaine

23. mail toimus Ubja külakeskuses südamlükkohtumine endiste Ubja päevakeskuse aktiivsete liikmetega. Oli tõeliselt südantsoojendav näha nii palju tuttavaid nägusid, kuulda naeru, jagada meenutusi ja vaadata ühiselt kroonikaraamatuid, fotosid ning vanu videolõike.

Koos veedetud hetk tuletas meelde, kui oluline ja kestev on meie omavaheline side ja sõprus. Need mälestused elavad meie sees ja sellised hetked annavad jõudu ka edaspidiseks. Aitäh kõigile, kes kohal olid ja päeva eriliseks muutsid! Jääme neid hetki hellusega mäletama ja loodame, et see ei jää viimaseks selliseks kokkusaamiseks.

Kohtumine Ubjas.
FOTO: MERLI TAMMEMÄGI

Laulu- ja tantsupeo tuleteekond 30. juunil läbi Lääne-Virumaa

XXVIII laulu- ja XXI tantsupeo „Iseoma“ tuli süttib 15. juuni päikesetõusul Tartus ning jõuab Lääne-Virumaale 30. juuni hommikul Ida-Virumaalt. Tule tulemine kulgeb läbi kõigi Eesti maakondade ning jõuab Tallinnasse 2. juulil.

Ligikaudu 90-kilomeetrine teekond algab tule vastuvõtmisega Viru-Nigula Püha Nikolause kiriku aias. Toimub regivärsi esmakordne esitlus, rahvatants ja ettekanded. Järgnevalt jõuab tuleretk Uhtna külalplatsile, kus toimuvad esinemised ja peetakse kõnesid. Pärast Uhtnat jõuab tuli Rakverre. Esineb linnaorkester ning

peotulega tehakse linnas ringkäik. Pajusti klubi ees kirjandustammikus antakse tuli Vinni vallale üle. Ühtlasi on käimas kirjanusaasta, mille puhul püstitati käesoleval aastal Pajusti klubi ette pink tähistamaks Eesti Raamatu Aastat.

Seejärel jõuab tuleretk oma teekonnal Roelasse. Sealsel laululaval esinevad valla taidlejad ja lapsed. Kuna Roela laululava meenutab väikest Tallinna laululava, kuna sarnaneb oma vormilt pealinna omaga, südatakse lauluväljaku tuletornis tuli. Järgmine peatus tehakse Laekvere rahvamajas, kus

antakse tuli tantsu saatel edasi.

Pärast Laekveret jõuab tuli Väike-Maarja kesk-väljakule. Väike-Maarja on maailmarekordimees Georg Lurichi sünnikoht, kelle ausamba kõrval asub Wiedemanni keeletammik. Edasi liigub tuli Tamsalu tammeparki. Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks istutati Paide maantee ääres sada tamme ja korras-tati Kukulossi varemed. Järgmisena leiab tuli end Tapa Kultuurikoja pargist. Kõlab muusika ja esinetakse rahvatantsuga. Tapalt jõuab tuli Kadrina laululavale, mis avati 1979. aastal ja tuld

tuleb vastu võtma pesuehtne Kalevipoeg.

Õhtu viimane peatus tehakse väärrika ajalooa Palmse mõisas. Esinevad rahvamuusikud, kohalikud koorid ja rahvatantsijad. Palmse mõisas toimus esimene Viru Särü nimeline pärimuskultuuri festival.

Järgmisel päeval, 1. juuli hommikul, jõuab tuli Võhma seltsimaja juures asu-vale Lauupeo alleele, kuhu koorilaulu saatel istutatakse tammepuu.

Lauupeo tule pidulik teekond Tartust Tallinnasse toimus esmakordselt 1969. aastal, mil möödus 100 aastat esimesest üldlauupeost.

Tule kogu perega Lasila jaanitulele – rõõmu, tantsu ja avastamist jagub kõigile

IVIKA AMAN
MTÜ Lasila Küla liige

21. juunil toimub Lasila külalplatsil traditsiooniline Lasila jaanituli, kuhu on oodatud kõik – nii kohalikud kui külalised Rakverest ja naabervaldadest. Päev algab juba varakult sportlike ja harivate tegevustega ning kulmineerub jaanilõkke süütamise ja tantsupeoga.

„Töötab tulla üks tõeliselt tore ja meeleolukas pööripäev täis liikumist, avastamist, koosolemist, rõõmu ja tantsu varaste hommikutundideni. Jaanipeo meeleolu hoiab üleval kogenud päevajuht ning tantsu jätkub ansambli Fookus ja DJ MJ saatel südaööni ja kauemgi,“ ütleb korraldaja, MTÜ Lasila Küla juhatuse liige Kristel Volmre.

KAVA

13.00 – 3x3 tänava-korvpalli turniir Lasila kooli platsil

16.00 – seikluslik ja hariv programm koostöös Kaitseväe Tapa malev-konna ning noorteorgani-satsiooniga Noored Kaar-nad: ellujäämispaelad, relvanäitus, sõduritoit, pildid täisvarustuses, õhupüss, sõidukid, esmaabi-mõistatused, näomaalin-gud jpm

17.00 – traditsioonilised jaanimängud

18.00 – Lasila kooli-laste kontsert ja Amici Dancers tantsuetendus

19.30 – Uhtna nais-rühm Tantsumaia

20.00 – jaanitule süütamine

21.00 – ansambel Fookus, esinemispausil laval jälle Amici Dancers

Pärast kontserti mängib tantsumuusikat DJ MJ.

Lastele on avatud tasuta batuut Meri, kus saavad lustida kuni 15-aastased. Kuna kõrval puudub pidev järelevalve, paluvad korraldajad lapsevanematel oma lastel ise silm peal hoida.

MTÜ Lasila Küla liige Kahro Karrik tuletab meelde, et eelkõige on oluline turvalisus: „Kaitseväe alal toimub palju põnevat ja liikumist on sel aastal rohkem kui varasemalt. Turvalisus on meie kõigi ühine vastutus – hoiame silmad lahti ja tagame koos toreda peopäeva.“

Lisaks ootab külastajaid heategevuslik loterii, kus iga loos võib võidab ning kohapeal on toidukaravan ja jäätiseauto, et kõigil oleks kõht täis. Sisepääs üritusele on tasuta, aga haara veidi ka sularaha ühes!

Lasila jaanitule korraldab MTÜ Lasila Küla koostöös kohaliku kogukonnaga.

Üritust toetavad: Kaitseväe Tapa malevkond, kodutütarde ja noorte kotkaste rühm Noored Kaar-nad, Rakvere vald, Steba Building OÜ, Lasila Agro OÜ, Agrimet OÜ, Lilleseadja OÜ ja Kodukamber OÜ.

Lisainfo MTÜ Lasila Küla FB-kontol.

Sõmeru lasteaed Pääsusilm tähistas väarikalt 60. sünnipäeva

FOTO: AIRI PÄLL

Aktus Sõmeru keskusehoones.

FOTO: JANEK LAANEMÄE

Etendus „Pääsusilma sünnipäev”.

FOTO: MAIRIT GREEK

Marika Möldri kingitusega lasteaiale.

FOTO: KÜLLI HALLIK-VILU

TIIA PIKKER
Õppealajuhataja

Mais tähistas Sõmeru lasteaed, osa Rakvere valla lasteaiast Pääsusilm, oma 60. sünnipäeva meeleoluka ja sündmusterohke nädalaga. Juubelinädala keskmes oli õpetaja Evelini kirjutatud ja lavastatud etendus „Pääsusilma sünnipäev”.

Etendus viis vaatajad maailma, kus toimetasid kõik lasteaiale tuttavad tegelased. Sipsik ja Pääsusilm asusid valmistama sünnipäevatorti Neid abistas Midli-Madli. Loomulikult ei saanud mööda ka Krati vallatustest, kuid tänu Mömmiku ja Mesimummu koostööle lahenesid kõik vingerpusid. Etenduse lõpus tuli sõpradele appi ka Nublu, kes päästis tordi kõige hullemast ... Ühiselt valmiski uhke tort, mis küll lõpuks Kratiga kaasa rändas!

Sünnipäevapeost Sõmeru majas võtsid külalistena osa kõik Rakvere valla lasteaed Pääsusilm õppekohad. Pärast lustakat etendust said lapsed ühiselt mängida ning maiustada sünnipäevakoogiga.

Lasteaia koridoris avati näitus „Ema tegi”, kus olid

välja pandud emade ja vanaemade valmistatud esemed. Näitust täiendasid õpetaja Anna-Liisa koostatud vanad fotod lasteaia ajaloo erinevatest hetkedest, mis pani silma sarama mõnelgi tänasel töötajal.

Juubelinädal kulmineerus piduliku aktusega Sõmeru keskusehoones, kus kõlasid vilistlaste laulud ja tänusõnad.

Direktor Evi Metsmaaker tegi sünnipäevakõnes lühikese tagasisivaate lasteaia sünniloole: „1964. aastal otsustas Rakvere EPT juhatus, eesotsas Jaan Annusega, avada oma töötajate lastele lasteaia. Selleks remonditi ja kohandati vana elumaja asukohaga Pargi 1. Lasteaed avati 20. juulil 1965 ning nimetati EPT Rakvere rajoonikoondise lastepäevakoduks. Lasteaias avati 1 rühm 10 sõime- ja 12 lasteaialapsega.

1974. aasta septembris valmis tüüpprojekti 214-2-10 järgi ehitatud uus, 140-kohaline lasteaiahoone ning 1.oktoobril avati lasteaed, milles oli 5 rühma kokku 115 lapsega (sõimerühmi oli 2, lasteaiarühmi 3). Järgmisel õppeaastal lisandus veel üks rühm. Lastepäevakodu juhataja oli aastatel 1964-1979 Hilja Heinmets ning

aastatel 1979-2003 Ölme Ehasalu.

1. oktoobril 2003, toimus Sõmeru lastepäevakodu ja Uhtna lasteaia ühinemine, lasteaia nimeks sai Sõmeru lasteaed Pääsusilm.

Sõmeru lasteaed on kooliteele saanud, alates aastast 1967, mil lõpetas Sõmeru lasteaia esimene lend – 3 poissi ja 2 tüdrukut – kuni tänaseni, kokku 1153 last, neist 236 viimase 10 aasta jooksul.”

Pidulikult aktusel jagas Evi Metsmaaker tunnustust nii praegustele töötajatele kui koostööpartneritele: „Tunnen siirast rõõmu kogu oma kollektiivi üle, kus pea pooled töötajad on töötanud meie lasteaias üle 10 aasta. Oleme ühiselt loonud hästi toimiva meeskonna, kus igaühel meist on anda väga palju väärtuslikku – mängulisust, loovust, ettevõtlikkust, paindlikkust, uuendusmeelsust ja eelkõige armastust oma töö ja väikeste laste vastu.

Viimasesse kümnendisse mahub mitme arengukava jagu arendustegevusi, meie kokkulepitud väärtustel põhinevat õppe- ja kasvatustööd, sisutiheidaid ning üritusterohkeid õppeaastaid. Põnevaid projekte ja ettevõtmisi lastega, koolitusi, toredaid

väljasõite, suurepäraseid koostööd Rakvere vallaga, lapsevanematega, hooldekoguga, Sõmeru põhikooliga ja raamatukoguga ning väga paljude teiste koostööpartneritega.”

Aktusel pühitses lasteaia lipu EELK Viru-Nigula koguduse vaimulik Aili Ilves. Meie kaunis lipp sümboliseerib kõigi Rakvere valla lasteaia Pääsusilm õppekohtade laste ja töötajate kuulumist ühte suurde perre.

Täname meeldejäivate ja emotsionaalsete esinemiste eest Janika Bobõlski juhendatud Sõmeru põhikooli poisteansablit ning triot koosseisus: Liisbet Vilu, Katre Kurg ja Tambet Parm.

Lasteaiale tehtud kingituste eest soovime öelda suur tänu Rakvere vallavalitsusele, Sõmeru põhikoolile ja Näpi koolile, lasteaia hooldekogule, Krati rühma lapsevanematele ja Marika Möldrile.

Aitäh kõigile, kes aitasid muuta Sõmeru lasteaia 60. sünnipäeva tähistamise eriliseks ja meeldejäavaks!

NB! Eelmise kuu ajalehes olid piltide all valed rühma nimed. Vabandame!

III kooliastme õpilaste tunnustamisüritus

Tidriku saajad Rebeka, Mesike Siv Helemeel ja Rasmus.

FOTO: SIIRI SAARMETS

29. mail tunnustati Rakvere vallas elavaid III kooliastme aktiivseid, hoolivaid, andekaid, loovaid, sõbralikke ja edasipürgivaid noori. Mõni neist on võimekas spordi-, kultuuri- või reaalkonnas, mõni lausa mitmes korraga. Kõik nad õpivad hästi ning neid on hea sõna ja pilguga toetanud nende vanemad, kes on kaasa elanud kõigile rõõmudele ja muredele.

Rakvere vald tunnustab iga õppeaasta lõpus kõige silmapaistvamaid 9. klassi lõpetajaid Tidriku auhinnaga. Tidrik on tunnustusmeene, mille on Rakvere valla tublide õppurite jaoks välja töötanud klaasikunstnik Piret Ellamaa. Kunstnik lähtus kuju loomisel mõttest, et kui inimene on õpihimuline ning uudishimulik maailma vastu, siis ta saab valida endale ise oma eluraamatus tegelaskuju. Vastasel juhul tehakse valikud tema eest tihtilugu ära ning tuleb kehtastada seda rolli, mis määratakse. Kuju kätkeb endas mõistuse, tahtejõu ja väarikuse sümbioosi. Tunnustusmeene on oma nime saanud Kohala külakooli esimese õpetaja Tidrik Upsi järgi, kes oli selles koolis õpetaja aastast 1841. Tema kohta on teada, et ta oli iseõppija ja sõbralik rahvamees, kes laupäeviti palvetundides ja lauluharjutustel oli jutustanud rahvale muistsest vabadusest, iseseisvusest ja võrdsusest ning ennustanud juba tollal priiusekoitu. Õpetaja Ups töötas külakoolis üle 20 aasta ning oli eeskujuks suurele hulga õpilastele.

Sellel aastal pälvivad Tidriku

MESIKE SIV HELEMEEL ALLVEE Uhtna põhikoolist, kes paistab silma oma nutikuse, avatud meele ja kodanikuaktiivsusega. Ta osaleb alati kõigis ühistegevustes, olles abivalmis ja sõbralik kaaslane. Ta märkab abivajajat ja julgub sekkuda ning ebaõiglusele vastu astuda. Ta on väga lennukate ideedega ja lööb kaasa paljudes erinevates ettevõtmistes. Ta laulab, tantsib, teeb sporti ja on väga hea kunstiandega. Tema ennastjuhtiv ja tulevikku vaatav hoiak aitavad tal oma huve ja andeid arendada.

RASMUS POHLAK Sõmeru põhikoolist

on olnud kogu kooliaja sihikindel ja tubli õppija, aktiivne õpilasesinduse ja valla noortevolikogu liige. Õppimise kõrvalt tegeleb ta juba palju aastaid aktiivselt kitarrimänguga ja käib jalgpalli trennis. Ta on osalenud Erasmus+ õpirände projektides ja teeb kaasa Tallinna Tehnikaülikooli Noore Inseneri Programmis. Rasmus on edukalt esindanud kooli mitmetel aineolümpiaadidel ja õpilaskonkurentstel nii reaalainete valdkonnas kui tehnoloogias. Käesoleval õppeaastal saavutas ta maakondlikul füüsikaolümpiaadil 2. koha ja Katsekaku võistkondlikul võistlusel 1. koha. Ta käitub viisakalt, peab lugu nii kaastõelastest kui õpetajatest, täidab alati talle pandud kohustusi ning on usaldusväärne partner kõigis ettevõtmistes. Ta on laia silmaringiga noormees, kellel on paljude elunähtuste kohta oma arvamus.

REBEKA GEPNER Näpi koolist

on tegutsemishimuline noor, kes oskab ümbritsevat inimesi tegevustesse haarata, motiveerida ja juhendada. Õppimine ja head tulemused on tema jaoks olulised. Aastate jooksul on ta silma paistnud mitmekülgse sportlasena, keda on tunnustanud ka Eesti Eriolümpia. Iseloomult on Rebeka sõbralik, abivalmis, tähelepanelik, kannatlik, taktitundeline, mõistev, koostöövalmis ning vastutustundlik neiu, kes märkab erinevates olukordades võimalusi ja lahendusi ning osaleb aktiivselt õpilasesinduse töös. On empaatiline, oskab suhteid luua, neid hoida, kaaslasti kuulata ning temaga on hea mõtteid vahetada ning ta hindab kõrgelt sotsiaalseid ja eetilisi väärtusi.

Valla tänukirjaga tunnustati

SÕMERU PÕHIKOOL

7. klass
Emily Karja – püüdlük ja kohusetundlik õppija. Ta laulab kooli tütarlaste ansamblis, osaleb näiteringi töös ning on esindanud kooli eesti keele olümpiaadidel.

Lisanna Kolberg – väga tubli õppur, kes osaleb aktiivselt õpilasesinduse töös. On abivalmis kaasõpilaste suhtes, leiab õppetöö kõrvalt aega osalemiseks Erasmus+ projektides ja näiteringi töös ning tema kirglikuks hobiks on ratsutamine.

Marjelle Murakas – eeskujulik ning püüdlük õpilane, kes laulab kooli tütarlaste ansamblis. Ta on osalenud edukalt eesti keele olümpiaadidel.

Sten Markus Proosa – hea õppija, kes on tundides tähelepanelik ja töötab järjekindlalt seatud eesmärkide suunas. Tema rahulik hoiak on eeskujuks kaasõpilastele.

Deivid Leander Smirnov – rõõmsameelne ning positiivse hoiakuga abivalmis noormees, kes lisaks hästi õppimisele käib näiteringis ja jalgpallitrennis.

Sofia Stüf – väga hea õppija. On edukalt esindanud kooli erinevatel aineolümpiaadidel ja võistlustel, näidates üles nutikust ning süvenemiskust. Viimati saavutas 7. klassi inimeseõpetuse maakondlikul olümpiaadil 1. koha, olles tulemuselt ka riigi parim.

8. klass
Katriin Aal – väga hea käitumisega, meeldiv ja tagasihoidlik neiu. Õpib headele ja väga headele hinnetele. Hobideks on tantsimine ja joonistamine.

Aksel Bild – rõõmsameelne ja kohusetundlik noormees. Õpib headele ja väga headele hinnetele. Tegeleb aktiivselt jalgpalliga – mängib U17 eliitliigas ja Eesti noortekoondises.

Elisabeth Iskül – õpib ainult headele ja väga headele hinnetele, on hea käitumisega ja mitmekülgne neiu. Saavutas 8. klassi inimeseõpetuse maakondlikul olümpiaadil 1. koha. Vabal ajal tegeleb tennise-mänguga.

Karl-Mattias Mägisalu – väga hea käitumisega, meeldiv ja tagasihoidlik noormees. Õpib headele ja väga headele hinnetele. Tegeleb aktiivselt spordiga.

9. klass
Margot Kerge – sõbralik ja aktiivne neiu, hea klassikaaslane, alati koostöövalmis. Laulab kooli tütarlaste ansamblis ja tegeleb kitarrimänguga.

Karoli Pajussaar – sõbralik ja rahulik neiu, tubli õppija. Esindas kooli eesti keele olümpiaadil ja oli edukas ühiskonnaõpetuse olümpiaadil. Osaleb Erasmus+ projektis, laulab kooli tütarlaste ansamblis.

Kirke Tull – sportlik tütarlaps, alati sõbralik ja aktiivne klassi ettevõtmistes, osaleb õpilasesinduse töös. Koostöövalmis nii õpetajate kui kaasõpilastega, tegeleb kitarrimänguga.

Kenner Veerits – rõõmsameelne ja sõbralik noormees, osaleb õpilasesinduse töös. Ta on edukalt esindanud kooli füüsika ja ühiskonnaõpetuse olümpiaadidel. Osaleb Erasmus+ projektis. Tegeleb aktiivselt jalgpalli ja kitarrimänguga.

Diana Aller – tubli kõikides ainetes, kuid talle pakuvad enam huvi matemaatika ja keemia. Osales edukalt kodunduse olümpiaadil ning võistkondlikult oldi maakonna parimad ühiskonnaõpetuses.

Romet Kolberg – kooli õpilasesinduse president ning valla noortevolikogu valimiskomisjoni liige. On osalenud aktiivselt Erasmus+ projektides, mänginud edukalt jalgpalli, kuid tema suurim kirg on kitarrimäng.

Tuuli Seidelberg – tüdruk, kes on alati nõus olümpiaadideks juurde õppima, olgu see eesti või inglise keel, geograafia, ajalugu või ühiskonnaõpetus. Tulemuste poolest on enamasti maakonna parimate seas. Tubli sporditüdruk.

Stefani Tsvetkov – pikka aega laulnud kooli tütarlaste ansamblis. Tema lemmikharrastus on kunst. Ta veedab palju aega Ateena kunstistuudios maalides.

Georg Mölder – tema kohta võib kindlasti öelda, et „tasa sõuad, kaugele jõuad“. Oma tagasihoidlikul moel on ta aastast aastasse oma õpitulemusi järjekindlalt parandanud, jättes kolmetunnistused minevikku.

NÄPI KOOL

7. klass
Kelly Ziukson – rõõmsameelne, kaaslasti toetav klassi liider, kes on teistele eeskujuks kohusetunde ja viisaka käitumisega. Ta

on aktiivne klassiürituste korraldaja ning kooli tegevustes kaasalõoja.

9. klass
Janelle-Ly Kolmrist – kohusetundlik, hea õppe- edukuse ja eeskujuliku käitumisega neiu, kes osaleb aktiivselt kooli õpilasesinduse töös ning on abiks kooli ürituste korraldamisel.

Kervin Viidemann – püüdlük ja kohusetundlik õppija, abivalmis ja sõbralik kaaslane. Tema peale võib alati kindel olla.

Kadri Pugovkin – klassi positiivne liider. Tema arvamusega arvestatakse ning temast võetakse eeskjuu nii õppimises kui ka erinevates tegevustes. Lisaks on ta aktiivne ja algatusvõimeline õpilasesinduse liige.

UHTNA PÕHIKOOL

7. klass
Pihel Aet Lilleriin Allvee – julge, motiveeritud ja püüdlük õpilane. Aktiivne õpilasesinduse liige ning kooli huviringides osaleja. Ta on Rakvere muusikakooli õpilane ja Virumaa tütarlastekoori liige.

Kaisa Lusti – motiveeritud ja püüdlük õpilane, aktiivne õpilasesinduse liige ning kooli huviringides osaleja. Ta on Rakvere muusikakooli õpilane ja Virumaa tütarlastekoori liige.

Kaspar Uueni – tagasihoidlik, heasüdamlik ja enastjuhtiv õpilane. Huvitub tehnikast ja robotikast.

8. klass
Grete Basmanova – sihikindel ja visa tüdruk, kes teab, mida tahab ning on valmis selle nimel pingutama.

Emili Laanemäe – täpne, korrektne ja kaaslastega arvestav neiu, kes koolitöö kõrvalt laulab ka Virumaa tütarlastekooris ning mängib tennist.

Adeele Mikkus – motiveeritud enastjuhtiv õpilane, kes oma õppimiste ja tegemiste kõrvalt jõuab vajadusel aidata ka kaasõpilasi. Suurepärase kunstiandega.

Tamur Namm – viisakas, tagasihoidlik, kuid edasipürgiv ning enastjuhtiv noormees ning nii kaaslaste kui ka õpetajate suhtes lugupidav.

9. klass
Delisa Rumm – motiveeritud ja püüdlük õpilane, osaleb meelsasti tunnivälisest tegevustest ja huvi-

ringides. Alati rõõmsa, lahke ja osavõtliku meelega. Õpilasesinduse president.

Rasmus Jalak – laia silmaringiga õpilane, eriti loodusainete valdkonnas. Teadmis- ja seiklushimuline, võtab alati osa pakutud väljakutsetest. Kaasõpilastele heatujuline ja abi pakkuv kaaslane.

RAKVERE REAALKOOL

7. klass
Maibrit Vilu – rõõmsameelne, abivalmis ja hoolas õpilane.

Herbert Stern – väga rahumeelne ja sõbralik koolipoiss. Tal on terane mõistus ja tahab hästi õpida.

8. klass
Aron Neeme – väga viisakas ja heatahtlik noormees. Tubli sportlane. Klassis on ta positiivne liider ja oma pühendumisega on eeskujuks paljudele.

Sigmar Soosalu – tagasihoidlik, väga viisakas ja õpihimuline.

Triin Kask – väga hea kohanemisvõimega sõbralik noor. Kohusetundlik ja rahumeelne õpilane, kes peab õppimist tähtsaks.

RAKVERE WALDORF-KOOL

7. klass
Marten Lipitski – sõbralik, tähelepanelik, viisakas ja otsekohene. Lisaks koolile pühendab ta oma aja muusika õppimisele ja rõõmustab oma kuulajaid kontsertidega klaveril või akordionil.

8. klass
Liisa Auveer – hoolas, uudishimulik ja töökas. Klassis on ta väga vaikne, õpingutes täpne ja selge. Õpetajale on ta alati toeks. Tal on seatud kindlad ja konkreetset eesmärgid eluks. Väga tubli tüdruk!

9. klass
Ellie-Maria Leipalu – kohusetundlik, järjepidev ja eesmärgikindel. Ta on hea sõber ja koostööaldis kaaslane. Tema kohalolust lööb terve klass särama.
Katriin Kapstas – sihikindel, süsteemne ja loov. Ta on soe sõber ja kaaslane, kelle peale saab loota. Ta süveneb ja teeb asjad ära.
Hiie Lii Kütt – energiline, teotahteline ja teadlik. Ta on suurepärase suhtleja, hoiab klassi koos ja korraldab kõik ära, mis vaja.

Piibe-Liis Pruler – nutikas, loov ja põhjalik. Ta on kaastundlik sõber ja särav kaaslane. Ta on hakkaja ja näeb suurt pilti.

RAKVERE VABADUSE KOOL

7. klass
Laara-Lisell Alumets – kohusetundlik ja hoolas. Suhtub õppimisse tõsiselt ning austab nii õpetajaid kui kaasõpilasi. Ta on edukalt esindanud kooli erinevatel olümpiaadidel ning väärib igati tunnustust oma pühendumuse ja saavutuste eest.

Marten-Roven Tšupin – tubli ja aktiivne noormees, kes võistleb ujumises nii Eestis kui välismaal ning hoiab õppimise korras.

8. klass
Andreas Pärnamets – väga kohusetundlik ja püüdlük õpilane, kelle hinnetelehel on valdavalt viied ja kes käitub alati eeskujulikult. Maakonna saksa keele olümpiaadil saavutas ta tubli neljanda koha, jäädes napilt esikolmikust välja.

Mairo Kalda – tõeliselt sõbralik ja töökas noormees, kellel on palju hobisid ning lai silmaring. Ta on alati valmis õppima ning jagama oma teadmisi teistega.

Voldermar Luik – näitab koolitöös üles mitmekesiselt häid tulemusi ja viisakat käitumist. Eristuvalt kõrgeid tulemusi on saavutanud reaalsainete valdkonnas.

9. klass
Eleri Sirol – väga hea õppeedukus ja käitumine. On kooli tungla assistent.
Luna-Mai Klettenberg – hea õppeedukuse ja käitumisega. Kirjutab kooli kodulehele nupukesi klassi või lennu tegemistest. Aktiivne näiteringis osaleja, on tihti kooliürituste läbiviija.

Oskar Tamm – kohusetundlik ja viisakas noormees, kes suhtub õppimise vastutustundlikult ning saavutab häid tulemusi tänu oma sihikindlusele ja püsivusele. Ta suhtub kaaslastesse lugupidavalt ning on oma käitumise ja hoiakutega eeskujuks teistele.

Kristo Martti Kukor – terase taibuga avatud suhtleja, kelle positiivne hoiak ning tugev õpihuvi aitavad tal järjepidevalt seatud eesmärgid saavutada. Ta on koostööaldis ja uudishimu-

lik õppija, kes tuleb hästi toime nii iseseisvalt kui ka meeskonnas.

RAKVERE ERAGÜMNAASIM

9. klass
Raul-Eerik Palm – lõpetab 9. klassi viitega. Tegeleb muusikaga, võtab osa konkurssidest ja saab väga häid kohti. Väga tore, sõbralik, abivalmis ja viisakas.
Thea Sauela – sõbralik ja aktiivne neiu. Võtab osa nii kooli kui üle-linnalisest õpilasesinduse tööst, tegeleb mitmete hobidega, on julge esineja. Tal on alati oma arvamus.

KADRINA KESKKOOL

7. klass
Mia-Loviise Kandala – alati rõõmsameelne klassikaaslane, hea huumoritajuga ja sõbralik. On aktiivne noor nii oma koolis kui ka maakonnas, paljude klassiürituste eestvedaja ning sellega eeskujuks teistele klassikaaslastele. On püüdlük õppimises, eeskujulik käitumises ja leiab aega ka sõprade jaoks. Ta on ühehäälselt valitud klassivanemaks ning täidab oma ülesandeid suure pühendumusega.

HALJALA KOOL

7. klass
Felix Saapar – tubli õpilane ja eeskujuliku käitumisega, püüdlük, pingutab ning saab õppimisega hästi hakkama.

KUNDA ÜHISGÜMNAASIMUM

8. klass
Knut Karja – tema õpitulemused on head ja väga head, käitumine täiskasvanulikult soliidne. Läheb sel suvel tantsijana tantsupeole. Loovtööks kirjutas pea 100-leheküljelise kriminulli.

TALLINNA ARTE GÜMNAASIMUM

9. klass
Riko Kauge – hea õppeedukusega ja käitumisega ning teinud silmapaistvaid edusamme jalgpallis.

Muusikaliste vahetajad astusid üles Marta Lotta Kuk ja Johannes Pihlak.

Tunnustustest tegi ülevaate

MONICA JAANIMETS, haridus- ja noorsootöö nõunik

Erasmus+ Sõmeru põhikoolis

GERLI EINALA

Sõmeru põhikooli
arendusjuht

Sõmeru kooli on tunnustatud Erasmus+ akrediteeringuga aastateks 2024–2027, mis loob suurepärase võimaluse rahvusvaheliseks koostööks ja õppetegevuse arendamiseks. Tänu akrediteeringule on lõppev õppeaasta olnud meie koolile väga eriline.

Õpetajatele on rahvusvahelistes õpirännetes osalemise kaudu loodud väga head võimalused enesearenguks ning kursustel ja töövarjutamisel saadud oskusi, teadmisi ja põnevaid kogemusi on jagatud kolleegidega. Õpilastele suunatud õpiränded on meie kooli kahekümnele noorele pakkunud võimaluse tutvuda koolielu ja kohaliku kultuuriga nii Tšehhis kui Kreekas. Saadud kogemused aitavad õpirännetes osalejatel paremini mõista erinevate riikide haridussüsteeme ja arusaamist kultuurilistest erinevustest ning mõista rahvusvahelistumist ja Euroopa Liidu kodanikuks olemist.

Maikuu kujunes Sõmeru koolis erakordselt sündmusterohkeks ja rahvusvaheliselt rikastavaks. Meie koolil oli au olla võõrustajaks ning pakkuda meelde jäävaid kogemusi oma külalistele lausa kolmest erinevast riigist. Kuu teisel nädalal külastasid meie kooli kümme õpilast ja kolm õpetajat Kreekast. Õpetasime sõpradele lii-

Kreeka külastega Rakvere linnust avastamas.

FOTO: ERAKOGU

Tšehhi külalised koos neid vastuvõtivate peredega. FOTO: GERLI EINALA

kumise ja rahatarkusega seotud mängu ning näitasime virupärast – Rakvere linnust, Viru raba, Sagadi metsamuuseumi ja vanemate initsiatiivil ka Rakvere ametikooli. Kolmandal nädalal olid meie koolis töövarjudeks kaks õpetajat Hispaaniast ning koostöös Rakvere valla Pääsusilm Sõmeru lasteaia majaga said meie külalised vaadelda tegevusi ja õppetunde eelkooliealiste lastega ja algklasside õpilastega.

Kuu lõpus võtsime vastu õpilased ja nende juhendajad Tšehhist. Ka neile tutvustasime rahatarkuse põhitõdesid ning kauneid Virumaa paiku. Külaliste vastuvõtmisse panustas

kogu koolipere koostöös. Meie eriline tänu kuulub vanematele, kes avasid oma kodu ukseid ja aitasid külalisõpilaste jaoks luua toetava, sõbraliku ning lahke keskkonna. Meil on siiras rõõm, et saime külalistele tutvustada oma koolielu, pakkuda koolirestos maitsvat lõunat ning viia ellu õpilase enesejuhtivust arendavaid tegevusi. Rahvusvahelised kohtumised on pakkunud meie õpilastele hindamatuid kogemusi: arendanud suhtlemisoskust, avardanud silmaringi ning edendanud kultuuridevahelist mõistmist ja koostöövalmidust. Projektides osalenud õpilaste ja perede jaoks ei piirdunud

osalus ainult uute teadmiste ja kogemustega, vaid nad on loonud sõprussuhteid, mis võivad kesta aastaid.

Lisaks eelnimetatule viis Sõmeru kool koostöös viie Lääne-Virumaa kooliga ellu noorte osalusprojekti „Ettevõtlikud ja rahatargad noored“, mille eesmärk oli arendada õpilaste ettevõtlikkust ja rahatarkust, pakkudes praktilisi kogemusi ettevõtluse ja rahaga seotud teemadel.

On suur rõõm, et noorte osalusprojekt „Ettevõtlikud ja rahatargad noored“ on pälvinud väärrika tunnustuse Rahatarkuse tegu 2025, millele kirjutasid alla Rahandusminister Jürgen Ligi, Eesti Panga president Madis Müller, Finantsinspektsiooni juht Kilvar Kessler ning Eesti Pangaliidu esindaja Kadri Kiisel. Saadud tunnustus on oluline kõigile projektis osalenud koolidele, õpetajatele ja õpilastele ning näitab, et koostöö ja ühise pingutusega on võimalik saavutada märkimisväärsed tulemused. Meie siiras tänu kuulub aga eelkõige õpilastele, sest just nende huvi, aktiivsus ja algatusvõime tegid sellise ägeda projekti elluviimise võimalikuks. Projekti eestvedajad olid Sõmeru põhikoolist (juhtpartner) Helen Karus ja Gerli Einala, meie koostööpartneriteks olid Kadrina keskkool, Rakke kool, Väike-Maarja gümnaasium ning Rakvere reaalkool. Viimases etapis osales ka Rääma põhikool Pärnumaalt.

Mõmmikud osalesid FLL võistlusel

KÜLLI HALLIK-VILU

Mõmmikute rühma
õpetaja

Rakvere valla lasteaia Pääsusilm Mõmmiku rühma koolieelikud said jaanuaris Kadrina lasteaialt Sipsik kutse osaleda teada tuntud ürituse Cadrina raames First Lego League/ FLL/ Explore võistlusel. Tänavuse hooaja ülesanne oli fookuseeritud veealusele maailmale, mis pani lapsi uurima veekogusid nii kodu ümbruses kui kaugemal. Raamatute ja interneti abil tutvuti isegi ookeanidega. Meeskondade ülesanne oli leida uudseid ja põnevaid lahendusi, mis aitaksid maailmamere uurijatel oma tööd paremini teha.

Mõmmikute rühma lapsed tutvusid veekogudega lasteaia ümbruses. Üheskoos leidsime oja, jõe ja tiigi ning võtsime neist veeproove, et neid nutimikroskoobiga rühmas uurida ja vaadata nende puhtust. Ühes märtsikuus võetud proovis leidsime mikroskoobiga uurides vetikate keskelt ka elu. Lastele pakkus leid palju elevust ja tundmatut tegelast uuriti mitu päeva. Kullaaru Forell toetas meie veeteemalisi uuringuid kalaga ja nii said lapsed tutvuda kala välimuse ja sisemusega. Seejärel sai iga laps puhastada rahvuskala ning seda siis õues pliidiil praadida. Hiljem said nad valmistada maitsva kalaleiva ampsu ja kurnistada enda kasvatatud pisirohaga. Läänemere ja maailmamere olust käis rääkimas mereteadlane Kaire Toming.

Huvitav oli proovida tema töövormi ja esitada palju erinevaid küsimusi vee teemadel. Tutvuda sai ka veeloomade ja lindudega ning tänu jahinasele Janne Nuiamäele, said lapsed uudistada värskest lastud kopra saba, kopra hambaid, koljut ning nahka. Nägime kopra näritud puud ja kopra topist. Linde vaatasime kohalikel vee kogudel.

Kui kõik need praktilised tegevused tehtud, pidid lapsed koostama plakati, kus tutvustasid ennast ja jagasid teistega seda, mida ise olid teada saanud. Paralleelselt sellega ehitasid lapsed legodest veealust maailma ning programmeerisid Lego WeDo 2.0 komplekti abil veealustele masinatele mootorid, et need ikka õigeid asju teeksid. Lastel ideed ja fantaasia olid piiratud ja nii muutus lego projekt nädalatega mitmeid kordi. Veel viimastel õhtutel tehti muudatusi, et projekt äge välja tuleks.

Võistlusel pidid lapsed žüriile tutvustama oma plakati, veealust maailma ning näitama kuidas töötavad nende programmeeritud mootorid. Samuti oli võimalik tutvuda teiste osalejate töödega ning imetleda eriti suuri ja uhkeid legokonstruktsioone. Loomulikult oli lastel võimalik ka ise legotoas ehitada seda, mida süda ihkas.

Ürituse lõpus sai iga laps uhke legoteemalise medali ja diplomi ning rohkelt positiivseid emotsioone. Täname korraldajaid ja loodame kohtuda juba järgmisel võistlusel.

FOTOD: MARGE SCHWINDT

Noorsootöötajad – me peame neist rääkima!

MAIA KÄRDLA

koolitaja, nõustaja

Tänapäeva kiiresti muutuv ühiskonnas vajavad noored rohkem kui kunagi varem usaldusväärseid täiskasvanuid, kes märkavad, kuulavad ja toetavad. Kes on need südamega inimesed, kelle tööpäeva lõpp ei ole kell viis ja kelle töö tulemust näeme ehk alles aastate pärast, kelle südames on kindel koht iga noore jaoks? Muidugi noorsootöötajad – kohalike kogukondade vaiksed, aga kindlad tugisambad, kes pakuvad noortele turvalist ja mõistvat keskkonda, võimalusi ideede elluviimiseks ja usaldusväärset suhtesilda, mis toetab noore positiivset arengut.

Noored kasvavad maailmas, kus infovoog on pidev, ootused kõrged ja muutused

kiired. See seab suured väljakutsed ka noorsootööl. Harjumuspärased lahendused ei pruugi enam toimida. Just seetõttu on oluline, et noorsootöötajad oleksid valmis juhtima muutusi, kohanema, katsetama ja õppima.

Uuringud kinnitavad, et noored, kes osalevad noorsootöös ja huvitegevuses, on koolis rohkem motiveeritud, tunnevad end rõõmsamana ning kogevad vähem väsimust ja kurnatust. Nad tajuvad suuremat iseseisvust, usuvad enam oma võimetesse ja tunnevad end osana kogukonnast. Kui kool ei suuda noorele pakkuda piisavat tuge ja kuuluvustunnet, võib just noorsootöö olla see koht, kus noor leiab mõistva täiskasvanu, tugeva tugivõrgustiku ja võimaluse iseennast avastada.

Noorsootöö ei ole pelgalt tegevuste korraldamine või vaba aja sisustamine. See on

süsteemne ja sihipärane töö noorte arengu toetamiseks – töö, mis nõuab empaatiat, visiooni ja oskust muutustega kohaneda. Noorsootöötajad loovad keskkonna, kus noor saab olla tema ise, katsetada, eksida ja õppida. Nad märkavad ja loovad muutusi seal, kus teised võib-olla ainult näevad „raskes eas“ noori.

Rakvere valla noorsootöötajad on muutuste keermises julged sammujad. Nad mõtestavad oma mõju, kasutavad erinevaid tööriistu probleemide ja eesmärkide kaardistamiseks, tugevdavad võrgustikke ja mõtleavad koos noortega: mida muuta, kuidas ja miks. Selline koosloomine pole lihtne, aga see on ainus tee, mis viib päriselt edasi. Noorte kaasamine ei ole lihtsalt moodne märksõna, vaid sisuline töö. See tähendab noorte kuulamist, nendega koos plaanide tegemist, vastu-

tuse jagamist ja ennekõike nende ideede usaldamist. Kui noor tunneb, et tema hää loeb, kasvab ka tema motivatsioon, enesekindlus ja vastutustunne.

Täna ja homsete väljakutsetega silmitsi seismiseks vajame me tugevat noorsootöövõrgustikku, teadlikke spetsialiste ja koostöövalmis kogukonda. Rakvere vald on selles eeskujuks – väärtustades oma noorsootöötajaid mitte ainult sõnades, vaid ka võimalustes kasvada, areneda ja koos luua.

Täna kõiki Rakvere valla noorsootöötajaid, kes panevad aluse tugevamale kogukonnale ja helgemale tulevikule! Teie töö on hindamatu ja teie mõju ulatub kaugele – tihti rohkem, kui te ise märgatagi oskate. Hea Rakvere valla noorsootöötaja, aitäh põnevate kohtumiste ja kaasamõtlejate eest!

Perearstiabi digiplatvorm säästab aega

KRISTIN KUUSK

Tervisekassa perearstiabi digiteenindusplatvormide projektijuht

Täna seaks Eesti inimeste seas kanda kinnitanud perearstiabi digiteenindusplatvormid lihtsustavad perearstikeskuse poole pöördumist.

Eesti perearstiabi digiteenindusplatvormid (PADI) on viimastel aastatel muutunud oluliseks vahendiks patsientide ja tervishoiutöötajate vahelises suhtluses. Tänu platvormidele saavad patsiendid mugavalt ja turvaliselt pöörduda perearsti poole, näiteks selleks, et retsepte taotleda, haiguslehti avada või lõpetada, esitada tervisealaseid küsimusi ja saada infot. Digilahendused on eriti kasulikud siis, kui patsiendi probleem ei ole ajakriitiline, kuid vaja on siiski professionaalset nõuannet.

Digilahendus on enamikul perearstidel

Kuigi digilahendused on kasutusel olnud juba mõne aasta, hakkavad need esimesi vilju kandma nüüd – tekkimas on arusaam, et digilahendused säästavad päriselt inimeste ja arstide aega, pakkudes samas kvaliteetset viisi terviseandmete vahendamisel. Praegu pakuvad Eestis Tervisekassa nõuetele vastavaid digiteenindusplatvorme kolm ettevõtet: Certific OÜ keskkonnaga www.perearst24.ee, Terviseagentuur OÜ keskkonnaga www.eelvisiit.ee, Industry62 OÜ keskkonnaga www.eperearstikeskus.ee.

Sellele on kindlasti kaasa aidanud fakt, et alates 2024. aasta algusest rahastab Tervisekassa perearstias digiteenindusplatvormide kasutamist, mille eesmärk on pakkuda patsiendi ja perearstikeskuse vaheliseks suhtluseks turvalisi ja alternatiivseid infotehnoloogilisi kanaleid. Läänud aasta lõpuga on mõne olemasolevast digilahendusest ehk perearstiabi digiplatvormist kasutusele võtnud ligi 70% praegusest 554 perearstinimistust.

Elanike ootused on digilahenduste pakutavaga kooskõlas: 36% elanikest on platvorme perearstikeskusega ühenduse võtmiseks kasutanud ja 86% neist jäid teenusega rahule. Kokku

tehti digilahenduste kaudu eelmisel aastal ligemale 736 000 pöördumist. Kui heita pilk pöördumiste põhjustele, siis perearstikeskusega ühenduti peamiselt mõne tervise puudutava küsimuse pärast, mis ei olnud ajakriitiline. Suure osa moodustasid ka retsepti ja haiguslehe avamise või lõpetamise soovid.

Patsientide teadlik nügimine

Tallinna Laagri Perearstikeskuse pereõde, ämmaemanda ja vastutava õe Johanna Maria Jahimaa sõnul saavad nende patsiendid edastada pöördumisi läbi digilahenduse juba alates 2022. aastast. Digilahenduse kaudu on inimestel võimalik pikendada retsepte, teatada haigestumisest, teavitada haigus- või hoolduslehe ja tervisetööendi soovist või esitada konkreetset vastust eeldav tervishoiualane küsimus. „Esitatud küsimuse põhjal saame patsienti nõustada, anda ravisoovitusi ning vajaduse korral registreerida vastuvõtuaeg. Suuname teadlikult patsiente pöörduma perearstikeskuse poole läbi digiplatvormi,“ räägib Jahimaa.

Seda eriti siis, kui pöördumine on lihtsalt info edastamine, näiteks retsepti pikendamine või töövõimetuslehe lõpetamine, mida saab platvormi kaudu teha kiirelt, ilma et inimene peaks ootama kõnejärjekorras. „Arstil või pereõel võib kuluda telefonis nõustamisele kauem aega,“ ütleb pereõde. „Oleme saanud patsientidelt tagasisidet, et platvormi kaudu edastatud vastustes on kirjapandult juhised paremini mõistetavad ja arusaadavamad; ka võivad telefoni teel suheldes ravisoovitused teinekord ununeda. Samuti on inimeste hinnangul pöördumisi kerge teha ning

vastuse saamiseks ei pea telefonitoru otsas ootama.“

Platvormide kaudu on Jahimaa sõnul võimalik lahendada ka neid probleeme, mis vajavad visuaalset ja objektiivset hinnangut, näiteks lööbed ja haavad: „Patsient saab saata probleemsest piirkonnast või kaebusest pildi, misjärel saab pereõde soovitada, millist käsikäsi kasutada või kas ravi alustamiseks apteegist osta. Pereõel on võimalik tutvuda ravi edinemisega kaugelt, vajaduse korral kutsub ta inimese vastuvõtule. Viimastel aastatel olemegi suurema osa taolistest kaebustest lahendanud läbi digilahenduse, mis kiirendab ravi alustamist ja säästab patsiendi jalavaeva.“

Kui heita pilk pöördumiste statistikale, siis tehakse Laagri Perearstikeskuses iga päev digiplatvormi kaudu keskel läbi 70 pöördumist. Jahimaa leiab, et patsiendid harjuvad järjest rohkem platvormi kasutamisega, kuid kindlasti on ka neid, kes eelistavad siiski pöörduda telefoni teel. „Enamasti on see seotud kas vähese arvutikasutamise oskusega või arvuti puudumisega. Helistamise võimalus jääb inimestele alati, kuigi ärgitame neid, kellel võimalik, kasutama ka digilahendust – nii jääb meil rohkem aega, et tegeleda patsientidega, kelle abivajadus on äkilisem,“ lisab ta.

Võtab maha telefonikoormust

Tartus Raatuse Perearstikeskuses toimetava perearsti dr Liina Reima sõnul suunavad ka nemad patsiente aina enam digilahendust kasutama, sest see aitab inimestel jõuda õigel ajal õigesse kohta. „Pöördumiste arv küll erineb, aga keskmiselt on päeva jooksul digilahenduse kaudu keskel läbi kümme

pöördumist. Õed tegelevad patsientide sorteerimisega – arsti vastuvõtule jõuab neist väike osa, sest paljud probleemid lahenevad juba õe vastuvõtul ega vajagi meditsiinilist sekkumist,“ räägib tohter.

Tema sõnul suhtuvad patsiendid digilahendusse valdavalt positiivselt ning kasutavad seda võimaluse korral meeeldi. „Digilahendusest on kasu – see võtab maha telefonikoormust ning teisalt ei pea inimesed näiteks retsepti pikendamise pärast telefoni otsas ripuma. Inimese vaatest on tähtis ka see, et nad saavad oma terviseandmeid edastada ka töövälisel ajal, mis kokkuvõttes aitab paremini sorteerida patsiente,“ ütleb dr Reima.

Hiiumaa Tervisekeskuses töötava perearsti Helve Kansi arvates on positiivne, et läbi pöördumiste saab kaardistada inimeste kaebused ja probleemid ning otsustada vastuvõtu vajalikkuse üle. „Siinkohal on aga oluline vahet teha pöördumiste ja vastuvõtude vahel – läbi digilahenduste tehtud pöördumiste arv on küll suur, kuid arsti kabinetti jõudnute hulk on minimaalne. Seetõttu suunamegi inimesi kasutama digilahendusi ning seda eriti just näiteks retseptide pikendamise ja haiguslehtede avamisel puhul töövälisel ajal. Näeme ka, et digilahendust sobib kasutamiseks patsientide esindajatele, näiteks mõnele pereliikmele või hooldajale,“ selgitab Kansi.

Potentsiaalne platvorm kroonikutele

Kui uurida, mis suunas võiksid digilahendused areneda, leiab pereõde Johanna Maria Jahimaa, et tulevikus võiksid need olla andmete vaates ühenduses perearsti kasutatava tarkvaraga. „Samuti oleks digilahendus hea platvorm krooniliste

haigetele, kust nad leiaksid oma kehtiva raviskeemi ja arsti viimased soovitusel. See oleks hea näiteks siis, kus inimene peaks andma kahe kuu möödudes uued analüüsid või pöörduma korduvalt arsti vastuvõtule – korduskutsed kipuvad inimestel paraku ununema.“

Ühe mõttena toob Jahimaa välja ka selle, et kroonilistel patsientidel võiks tulevikus olla võimalus sisestada platvormile kodus mõõdetud tervisenäitajaid ja pidada nii-öelda tervisepäevikut, mis vajaduse korral jõuab ka arsti töölauale. „Digilahenduses võiks olla ka lisafunktsioonina teavituste süsteem, mille kaudu saab perearst või -õde saata teavitusi lapsevanemale, kui laps peaks vanuse tõttu pöörduma perearsti kontrolli, nagu näeb ette riiklik lapse arengu jälgimise kava. Näiteks kui ema siseneb platvormile, kuvatakse talle teade, et teie laps on kaheaastane, registreerige profülaktiks tervisekontrolliks aeg perearsti juurde. Samasuguseid teateid võiks saada ka krooniliste haigustega patsiendid, kes käivad üks kord aastast profülaktilises tervisekontrollis ning analüüsi andmas,“ pakub ta.

E-kiri pole turvaline

Ei saa salata, et digilahenduste kaudu tehtud pöördumistele vastamine on perearstikeskustes liisäulesanne telefonile vastamise ja vastuvõttude tegemise kõrval. Samas tehti ka enne digilahenduste kasutuselevõttu pöördumisi meili teel, millele tuli samamoodi vastata. „Seega ei saa otseselt väita, et digilahendus tekitab oluliselt lisatööd. Vastupidi – näeme, et digilahendustest on kasu, sest pöördumisi on turvaline teha. Varem saadeti pöördumised meili teel ja neis võisid olla ka patsiendi väga delikaatsed isiku- ja terviseandmed – see ei ole küberturvalisust silmas pidades kindlasti aktsepteeritav,“ nendib Jahimaa.

Kuigi digilahenduste kasutamine võib esialgu tunduda keeruline, säästavad need kokkuvõttes arsti ja patsiendi aega, vähendavad telefonikõnede mahtu ning suurendavad efektiivsust suhtlemisel.

Digiteenindusplatvormide loomine on oluline samm tänapäevase tervishoiusüsteemi poole, mis toetab patsientide aktiivset osalemist oma tervise eest hoolitsemisel.

Vaata terviseportaalist, millist digilahendust kasutab sinu perearst

Kui perearstikeskuste digiteenindusplatvorm on otsene suhtluskanal perearstikeskuse ja inimese vahel, siis kogu terviseiga seonduvast infost annab ülevaate terviseportaal. Terviseportaal on kasutajasõbralik digivärv, mis pakub ligipääsu inimese enda ja tema lähedaste terviseinfole. Viimase aasta jooksul oleme portaali uuendanud ning ka tulevikus lisanduvate funktsioonide väljatöötamisel peame silmas kasutajamugavust ja ligipääsetavust, et tervishoiuteenused oleksid kättesaadavamad. Meie eesmärk on pakkuda Eesti inimestele järjest rohkem infot ja nõuandeid tema tervisenäitajate kohta. Terviseportaal koondab sinu terviseandmeid ja raviinfot ning annab ülevaate sinu kokkupuudet tervishoiuga. Portaalist leiad praktilist infot tervise hoidmise kohta, pääsed ligi oma terviseandmetele, saad kasutada e-tervise teenuseid ja broneerida aega arstile.

Sisenedes turvaliselt ID-kaardi, mobiil-ID või Smart-ID abil, avaneb esmalt terviseportali avavaade ehk „Minu töölaud“, millelt näed oma saatekirju, järgmisi vastuvõtte, välja ostmata retsepte, hambaravihüvitise jääki ning alates eelmise aasta lõpust ka seda, kas sinu perearst on kasutusele võtnud mõne digilahenduse ehk perearstiabi digiteenindusplatvormi.

Kui perearst on seda juba teinud, ilmub terviseportali töölaual lisaks perearsti nimele ka nupp digilahenduse kohta, mis on perearstikeskuses kasutusel. Kui perearstikeskus veel ühtegi digilahendust ei kasuta või ei ole saanud selle kohta infot Terviseameti infosüsteemi (MEDRE), ilmub ekraanile kiri, et perearst ei ole liitunud e-lahendusega.

Perearstiabi digiteenindusplatvorme on praegu Eestis kolm: www.perearst24.ee, www.eelvisiit.ee ja www.eperearstikeskus.ee.

Evgeni Nikolaevski,
Terviseportali tootejuht

HEAKORRASPETSIALIST MINNA SUURTAMM SOOVITAB

Iluaia hooldus: millal ja kuidas lõigata suvelilli ja põõsaid?

Juunikuu on iluaedades vilgas aeg – õied puhkevad, rohelus vohab ja aiapidajal on käed-jalad tööd täis. Just nüüd on õige hetk tegeleda suvelillede hooldamise ja ilupõõsaste lõikamisega. Õige lõikus mitte ainult ei paranda taimede välimust, vaid aitab kaasa ka rikkalikumale õitsemisele.

Suvelilled – ära lase õitel väsida

Paljud üheaastased ja püsivad suvelilled, nagu petuunia, lõvilõug, rippfuksia ja raudürt, vajavad regulaarset närbunud õite eemaldamist, et hoida taim energiast uute õite loomiseks.

Soovitused:

- Närtsinud õied eemaldada iga paari päeva tagant. Tee seda varakult hommikul või pilves ilmaga.

FOTO: ERAKOGUST

- Pikkade võrsete tagasilõikus aitab hoida kompaktset kasvu ja ergutab uusi võrseid.

- Kui taim hakkab välja venima, lõika julgesti tagasi 1/3 võrra – mõne nädala pärast on tulemus märgatavalt ilusam.

Ilupõõsad – millal ja kui palju lõigata?

Juunis on sobiv aeg kevadel õitsenud põõsaste (nt forsüütia, aroonia, mandlipuu, ka harilik sirel) tagasilõikuseks. Need tai-

med õitsevad eelmise aasta võrsetel, seega tuleb lõikus teha vahetult pärast õitsemist, et taim jõuaks uued õiepungad suve jooksul valmis kasvatada.

Põhireeglid põõsaste lõikamisel:

- Eemalda kuivanud, haiged ja liigselt ristuvad oksad.

- Harvenda vanemaid oksa, et päikesevalgus jõuaks kogu võrstruktuuri.

- Noorenda põõsast astmeliselt – igal aastal ee-

malda vaid osa vanadest okstest.

Millal mitte lõigata?

- Väldi lõikust kuumade ja kuivade ilmadega – taimed on stressis ja haavad ei parane hästi.

- Ära lõika sügisel õitsevaid põõsaid (nt hortensiad või budleiad) juunis – need vajavad lõikust pigem kevadel.

Nipp!

Kasuta teravaid ja puhtaid aiakääre, vajadusel desinfitseeri neid enne kasutamist. Lõikehaavade määrimine pole üldjuhul vajalik, kui tööriist on puhas ja lõige tehtud korralikult.

Iluaed rõõmustab silma, kui talle suvel natuke tähelepanu pöörata. Väikeste lõikustöödega saad pikendada õiteilu ja tugevdada taimede kasvu kogu hooajaks.

FOTO: MIRJA MARKSON

Koduste laste laulu- ja mänguring

Mitmeid aastaid on Rakvere vallas tegutsenud koduste laste laulu- ja mänguring, nii kas sellel hooajal. Kohtutakse korra nädalas esmaspäeviti Sõmerul lasteaias. Vanematel on võimalus koos oma võsukesega laulda, tantsida ja pille mängida. Traditsiooniks on saanud pisut pidulikum viimane tegevus, kus väikesed valla lapsed saavad tunnistuse.

MIRJA MARKSON,
mänguringi juhendaja

Eesti Raamatu Aasta raames toimus Lepna raamatukogus „Noorte lugemisöö“

JAANA ANT

Lepna raamatukogu raamatukoguhoidja

23. mail muutus Lepna raamatukogu üheks õhtuks eriliseks paigaks - toimus „Noorte lugemisöö“, kus seitse rõõmsameelset noort vanuses 8 kuni 13 aastat, said osa ühest meelde jäävast ööst, mis oli täis lugemist, meisterdamist, nuputamist ja lihtsat mõnusat koosolemist. Lugemisöö eesmärk oli tuua üheks varasuviseks ööks noored kokku oma kodukoha raamatukogusse, et veeta aega eestikeelset kirjandust lugedes, loovtegevusi tehes ja loomulikult omavahel suheldes.

Õhtu algas köögilainel – noored valmistasid ise süüa ning seejärel söödi koos. Edasi jätkus tegevus meisterdamisega: igaüks

sai teha endale isikliku järjehoidja.

Üks põnevamaid hetki oli kindlasti taimede tundmaõppimine – mitmed taimed tuli ära tunda maitse ja lõhna järgi ning iga taim juurde tuli panna õige nimetusega silt. See nõudis omajagu nuputamist kui ka tähelepanelikkust. Vihjeid taimede kohta sai lugeda sedelite tagant. Nutikamad said sealt päris häid vihjeid.

Veel sai mängida vanasõnade kokkupanekut - erinevad sõnad tuli sättida õigesse järjekorda, et tun-

tud vanasõnad taas oma „kuju“ leiaksid. Õhtul enne magama minekut lugesid noored üksteisele ette ka oma lemmikraamatuid. Et asi huvitav oleks, ütles iga osaleja oma raamatu lehekülje numbrite arvu ja eelmine ettelugeja ütles, milliselt leheküljelt ette lugema hakatakse. Päris naljakas oli sedasi poolelt sõnalt juttu alustada ja poolelt sõnalt lõpetada, naeru oli palju.

Kui kell sai 23, kuulutati välja öörahu. Noored sättisid end mugavalt madratsitele ja peale väikesed

sekeldusi jäid siiski ööund ootama, ümbritsetuna raamatutest ja vaikusest.

Laupäeva hommik algas pannkoogilõhnaga. Koos küpsetati ja söödi kooke, räägiti veel veidi möödunud ööst ja sekeldustest, jagati tagasisidet üritusele. Üldiselt jäadi üritusega väga rahule, nuriseti vaid nutiseadmete „kättesaadavuse“ üle.

Lõpetuseks võib öelda, et „Noorte lugemisöö“ oli justkui väike rännak raamatute, taimede ja ühiste elamuste maailmas, raamatukogust lahkuti rõõmsal meelel ja oldi valmis uuteks seiklusteks.

Lugemisööd korraldasid Lepna raamatukogu Jaana ja Lepna noortekeskuse Lilian. Fotosid saab vaadata Lepna raamatukogu ja Lepna noortekeskuse FB lehtedelt.

RAAMATU-UUDISED

Jaana Ant Lepna raamatukogust soovitab

Han Kang „TAIMETOITLANE“

„Taimetoitlane“ on Han Kangi romaan, mis uurib inimese sisemaailma, identiteeti ja toitumise tähendust. Raamatu sisu keskmes on naise sisemised konfliktid, tema mõtted ja tunded seoses toidu, keha ning eneseväljendusega. Teos toob esile ühiskondlikud ja kultuurilised normid, mis võivad takistada isiklikku vabadust ja eneseväljendust. Soov oma keha ja elu üle ise otsustada põrkub ühiskonna ja naise lähedaste ootuste ja arvamustega.

Han Kangi teos on lugu naisest, kes otsustab järsult loobuda lihast ja hakkab üle öö taimetoitlaseks. See otsus aga põhjustab tugevat meelehärmi ja hämmingut nii tema mehes, ões kui ka õemehe. Tema abikaasa saab väga vihaseks ja värbab kogu perekonna appi, et naine hakkaks uuesti liha sööma. Kuidas selline järsk muutus toitumises mõjutab inimese identiteeti ja suhteid perekonnaga saab edasi lugeda raamatust.

Raamat ei sobi nõrganärvilistele.

Han Kang pälvis 2024. aastal Nobeli kirjandusauhinna. „Taimetoitlane“ on esimene koreakeelne raamat, mis võitis rahvusvahelise Bookeri auhinna ja valiti 2024. aastal New York Timesi XXI sajandi saja parima raamatu hulka

LASTERAAMAT Asta Kass „PAHUPIDI PUHKUS“

Seekord soovitan lugeda hoopis üht vanemat lasteraamataut aastast 1983, mille illustraator on Edgar Valter. Tegemist on endiselt igati muheda, humoorika ja nostalgiahõngulise lasteraamatuga, millest nüüdisaja lapsed küll suurt ei mõista, aga seekord hoopis soovitan täiskasvanutel lugeda raamatut „kadunud aegadest“. Raamat sobib hästi tänastele vanemadele ja ka noortele lastevanematele.

Lugu räägib sellest, kuidas vanemad saavad suveks 13-aastased kaksikud koos koerakesega jalust ära maa-va-naema juurde, sest nagu tavaliselt ikka, kasutasid vanemad oma puhkust korteri remontimiseks.

Maal ootavad lapsi kits, kass ja juurviljaaed. No ja mõne aja pärast saabub sinna ka entusiastlik vanaproua „Roosimemm“ (ehk vanavanaema), kes hakkab sealset elu ümber korraldama ja pöörab puhkuse igas muuski mõttes lootusetult pahupidi. Kõige tipuks korraldab Roosimemm veel kolhoosi lasteaias puhkuse ajaks majja lastesõime, mis elanikel hetkegi puhata ei lase.

Uhtnas Nooruse tänaval on taas avatud **AIANÄITUS**. Sel korral on võimalik uudistada Uhtna mõisapargi elanikke, kes on jäänud Tiia kaamerasilma ette.

Näitust on võimalik vaadata kuni sügiseni.

20. JUUNI KELL 19.00
SÕMERUL SUUSAMAJA JUURES
SUVE ALGUSE PIDU

TANTSUKS ANSAMBEL ONUD

ESINEVAD VALLA KULTUURIKOLLEKTIIVID

LASTELE BATUUT JA VAHVAD TEGELASED

ÕHTUJUHT JA DJ VLATZ ALBRANT

SÜÜTAME JAANILÖKKE

VÕIDUTULE TULEMINE
23.06.25 kell 15.30
Rägavere ausamba juures

Võidutule toovad valda volikogu esimees Peep Vassiljev ja vallavanem Maido Nõlvak.

Võta killuke võidutuld koju!

23. juunil kell 18
Vaeküla külaplatsil

VAEKÜLA JAANITULI

Sellisel ajal tead, et sõnadest ei piisa...

Mälestame

ENE SAAR	16.01.1950–22.04.2025 Sõmeru
ANTS PIHLAK	04.12.1937–25.04.2025 Lepna
LEIDA LANTO	24.07.1930–06.05.2025 Ubja
JAAN ALLVEE	20.01.1949–08.05.2025 Sämi
HELLE KALDMA	01.07.1956–10.05.2025 Päide
ERVIN NOORSALU	16.05.1953–14.05.2025 Sõmeru

UBJA KÜLA JAANITULI
22.JUUNIL 2025 KELL 19.00 UBJA KÜLAPLATSIL

- 19.00-20.30 Lastele võistlus- ja osavusmängud BATUUT
- Täiskasvanutele ja peredele traditsioonilised võistlusmängud
- Avatud Rebasemänniku Catering kohvik
- Würtsikate kanatiibade söömisvõistlus!
- Tiivad serveerib Rebasemänniku Catering
- Tantsumuusika Irena ja Ivar Hansen

Üritust korraldab Ubja Külaselts Linda

Heidelberg Materials
FER Project
Rakvere vald

ISEOMA TULETULEMINE 2025 LÄÄNE-VIRUMAA

30. JUUNI

- 10.00 Viru-Nigulas tule vastuvõtmine Ida-Virumaalt, esineb Aseri kapell
- 11.00 Uhtna külaplatsil esinevad Rakvere valla taidlejad ja lapsed
- 12.00 Rakvere keskväljakul tule terütamine ja esineb Rakvere linnaorkester
- 14.00 Pajusti klubi kirjandustammius toimub kirjanduse ja Eduard Vilde teemalise regivarsi ühisühtluse, tule süütamine Vilde kuju jalal
- 14.30 Roela lauluväljaku tuletornis laulu- ja tantsupeo tule süütamine, piknik ja kontsert
- 14.50 Laekvere rahvamaja - vallavanemate tantsuetteaste koos valla taidlejatega
- 15.25 Väike-Maarja keskväljakul Väike-Maarja Pasunakoori ja kogukonna kultuurikandjate ühiskontsert, rükkikuninga teruitus
- 16.00 Tamsalu tammepargis esineb Tapa Linna Orkester
- 16.35 Tapa Kultuurikolaja pargis esinevad Tapa rahumuusikud ja tantsurühmad
- 17.20 Kadriina laululaual tule terütamine
- 19.00 Palmse mõisas Simman, esinevad Lahemaa Rahumuusikud, kohalikud koorid ja rahvatantsijad, ansambel Põldsepp-Pojad

1. JUULI

- 9.00 Võhma seltsimaja juures tamme istutamine laulupeo tammeleale

Vaata kogu tule teekonda ära Eesti ja interaktiivset kaarti: www.laulupidu.ee

MAAL ELAMISE JA KODUKOHVIKUTE PÄEV RAKVERE VALLAS
20. SEPTEMBRIL 2025

Armas Rakvere valla elanik!
Võta kampa naabrinaine, sõber või lihtsalt kambajõmm ja ava üks omanäoline KODUKOHVIK

Vahet ei ole kas elad majas, korteris või soovid tutvustada oma vahvat töökollektiivi kõik on oodatud.

Registreerides märgi ära oma kohviku nimi, asukoht ja lahtiolekuaeg.

Anna oma kohvikust märku enne 10. augusti.

Info ja registreerimine: siiri.saarmets@rakverevald.ee

Et ümber sul oleks alati lilli, et päikesed jänkuga, mängiksid kulli. Ja rahel kui istud murede süles vikerkaar leiaks sind ikkagi üles.

Õnnitleme juunikuu juubelare ja sünnipäevalisi

96. sünnipäeval
LEIDA OTSMAA Lasila

95. sünnipäeval
HELJE RÄTSEP Sõmeru
AINO TSURENKOV Uhtna

94. sünnipäeval
RUTH INNO Ubja

90. sünnipäeval
EINARI KÄIVÄRÄINEN Veltsi
VELDA ANNUS Lepna

87. sünnipäeval
ENNO TINNURI Veltsi
ENN-MEEME TOHVERT Karitsa
REIN TEIVEJÕE Sõmeru
IIVI VÄNDRIK Päide

86. sünnipäeval
AITA KANARBIK Sõmeru

85. sünnipäeval
HELLE-MALL MÄNNIK Tõrremäe

84. sünnipäeval
MILVI LIIVER Lepna
ELVE PUIERÄST Lepna

83. sünnipäeval
TÖNIS HINNO Tõrma
HELLE PIKKOJA Uhtna
TIIU ESKEL Sõmeru

82. sünnipäeval
TIIT HALDRE Ussimäe
LEMBIT RANDMÄE Ussimäe

80. sünnipäeval
ÜLO KIVILAIK Veltsi
REETA PÖDRA Sämi
ENE LIIVASTE Sõmeru

75. sünnipäeval
HEINAR BAUMAN Uhtna
VILLU LELL Sõmeru
LEO VIGOLAINEN Tõrma
MATI KAUNISSAAR Arkna
JUHAN KANGUR Lasila
GERDA SIIRAK Sõmeru
TRUUTA LAMP Sõmeru

70. sünnipäeval
KALEV PAKK Veltsi
OLEV AASLA Levala
KAUPO PRITSON Näpi
KRISTA BANKIIR Sõmeru
SIRJE RAJA Muru
KERTU AUNAPUU Vaeküla
LIIVI REINUMÄE Taaravainu
TIINA MÄE Sõmeru

17. juuni, kell 15 Ubja külakeskuse ees SPORTMÄNGUD LASTELE

Palju õnne ja tere tulemast süia ilma!

ANDRI Ubja
EVEN Roodevälja